

Innspill fra Biogass Oslofjord til Bionova

Økt produksjon og bruk av biogass og biogjødsel kan gi betydelige utslippskutt i norsk landbruk og andre sektorer basert på ressurser fra landbruket. Teknologien er velkjent og markedet er modent, men dagens incentiver er ikke tilstrekkelige for å oppnå de politiske målene for økt produksjon. Bionova kan spille en viktig rolle ved å koordinere og styrke dagens ordninger.

Biogass Oslofjord er et fylkeskommunalt nettverk som består av Oslo kommune, Viken fylkeskommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune. Målet med nettverket er å tilrettelegge for at de organiske ressursene i regionen utnyttes på best mulig måte i et bærekraftig og sirkulærøkonomisk perspektiv.

Biogass produseres naturlig i nedbrytingen av organisk materiale, hvilket inkluderer husdyrgjødsel og plantemateriale. I tillegg produseres det en biogjødsel som er godt egnet for jordbruk. Ved nyere anlegg produseres det også bio-CO₂ som kan brukes til for eksempel kjøling, kullsyre eller i drivhus. Ett enkelt biogassanlegg kan altså erstatte tre fossile produkter: fossil energi, kunstgjødsel og CO₂, hvilket gjør at anleggene har en svært god klimaeffekt. Biogassproduksjon har flere synergieffekter med landbruk. Dette inkluderer for eksempel bedre gjødselhåndtering, bedre distribusjon av næringsstoffer og økt karboninnhold i jord. Alle disse temaene er sentrale i landbrukets klimaavtale. Vi mener derfor at biogass er svært relevant for Bionova, og at ordningen kan gi et betydelig bidrag for å øke norsk biogassproduksjon samtidig som det gir nye grønne arbeidsplasser.

Hvilke utfordringer løses ikke ved dagens virkemidler og hvordan kan Bionova bidra?

Til tross for at Norge har et fantastisk utgangspunkt for å produsere biogass av fiskeavfall sammen med husdyrgjødsel ligger vi langt bak våre nordiske naboer. Basert på statistikk fra Danmark importeres det over 170.000 tonn fiskeensilasje fra Norge som alene kunne bidratt til å doble Norsk biogassproduksjon. Utfordringen er altså at ordningene i Norge er for dårlige sammenlignet med våre naboland, hvilket fører til at energirike avfallsstrømmer eksporteres. Dermed blir det også vanskelig å få lønnsomhet i å produsere biogass av energifattige råstoffer, som husdyrgjødsel.

En annen utfordring er at regioner med høy husdyrtetthet og fiskeoppdrett, ofte ikke har tilstrekkelig med spredeareal for biogjødselen. Dette fører til betydelige kostnader knyttet til transport av biogjødselen, og er en kostnadsbarriere for nye biogassanlegg. Dette kunne blitt løst ved å endre og styrke dagens ordninger for miljøvennlige spredemetoder for husdyrgjødsel, som kunne inkludert investering- eller driftsstøtte til å spre biogjødsel. For å øke andelen husdyrgjødsel til biogass kan ordningen stille et minimumskrav om at 50 vektprosent av råstoffgrunnet i biogjødselen som spres skal være husdyrgjødsel.

Flere av dagens støtteordninger har også den svakheten at det ikke er definert hvor lenge ordningen vil vare. Dette gjelder ikke minst tilskuddet for leveranse av husdyrgjødsel av biogassanlegg, som reforhandles årlig. Dermed er det svært få som investerer i anlegg som skal behandle husdyrgjødsel.

Biogass Oslofjord sine innspill:

1. Bionova bør fokusere på utrulling av dagens tilgjengelige løsninger.
2. Vi forventer at Bionova skal koordinere, tilpasse og styrke eksisterende støtteordninger som allerede har etablerte administrative systemer, også ordninger som forvaltes av ulike myndigheter som SMIL, RMP og RT, før det vurderes å lage nye.
3. Ordningene bør ha tydelige mål og kunne gi sikkerhet om varighet.

For øvrig legger vi merke til at det kun er satt av 30 millioner til formålet for 2022, og antar at budsjettet for 2023 økes betydelig.